

احکام مناسبتی کتاب، کتابخوانی و کتابدار

25 / آبان / 1397

مصرف زکات در کتابخانه ی عمومی

س1. با توجه به پایین بودن شاخص های کتاب و کتابخوانی در کشور، آیا امکان ساخت کتابخانه برای استفاده عموم مردم، از محل مصارف زکات مال وجود دارد؟

ج. اگر مطابق مصالح عمومی اسلام و مسلمین باشد، اشکال ندارد.

تعویض کتاب کهنه با تازه

س2. برای پیشبرد فرهنگ کتابخوانی، بعضی کتاب فروشی ها برگه ها و کتب فرسوده و باطله را خریداری و به جای پول آن، کتاب می دهند، آیا این اشکال دارد؟

ج. فی نفسه اشکال ندارد.

خرید و فروش کتاب در مسجد

س3. با توجه به این که نمی توان در مسجد خرید و فروش انجام داد، آیا برگزاری نمایشگاه کتاب و خرید و فروش آن برای بیشتر شدن فرهنگ کتابخوانی هم در مسجد مشکل دارد؟

ج. اگر به گونه ای که هتک مسجد نباشد و نیز مزاحمتی با حق نمازگزاران نداشته باشد، با هماهنگی با امام جماعت مسجد اشکال ندارد. هرچند خرید و فروش در مسجد مکروه است.

خمس کتاب، و شأنیت عرفی

س4. آیا نیاز داشتن به کتاب فقط برای تحویل صدق می کند یا برای علاقه مندی به کتاب خوانی هم شامل نیاز می شود؟ مثلاً من برای کتابخوانی از روی علاقه تعدادی کتاب خریدم باید خمس آنها پرداخت شود؟ مناسب شأن عرفی و مورد نیاز بودن به چه معناست؟

ج. کتاب های مفیدی که تا سر سال خمسی نیاز و علاقه به خواندن آنها دارید و داشتن چنین کتابهایی برای شما در نظر عرف غیر متعارف نیست، جزو مؤونه شما محسوب می شود و خمس ندارد، هر چند کتاب درسی نباشد.

خرید و فروش قرآن

س5. حکم خرید و فروش کتاب قرآن چیست؟

ج. اشکال ندارد.

استفاده از بن کتاب دیگران

س6. اگر برای نمایشگاه کتاب، بن کتاب دوستم را بگیرم و با آن کتاب بخرم، جایز است؟

ج. تابع قوانین و مقررات مربوطه است.

تدریس از روی کتاب

س7. تدریس از روی کتاب و گفتن عین کتاب، آیا شامل نشر و قانون حق مؤلف می شود، یا اشکالی ندارد؟

ج. اشکال ندارد.

خمس کتابها

س8. من یک مجموعه کتاب خریداری کردم ولی یک سال از خرید گذشته و من حتی یک کتاب از آنها را هم مطالعه نکردم. آیا به این کتاب ها خمس تعلق میگیرد؟

ج. اگر کتابها در اثناء سال خمسی شما برای مراجعه و مطالعه مورد نیاز شما بوده و داشتن چنین کتابهایی خلاف شأن عرفی شما محسوب نمی شود، خمس ندارد، حتی اگر موفق به استفاده از آن کتابها نشوید. همچنین اگر کتابها را با پول درآمد کسب نخریده اید، بلکه با مثل ارث یا هدیه خریده اید، خمس ندارد.

فروش بُن کتاب و گرفتن پول نقد

س9. در نمایشگاه کتاب به ازای ۴۰ تومان بن، ۵۰ تومان خرید کتاب می دهند. اگر انسان این بن را تهیه و به فروشنده کتاب بدهد، و ۵۰ تومان را بگیرد حکم این پول چیست؟ و در صورتی که چنین کرده چه باید بکند؟

ج. این گونه امور تابع مقررات مربوطه می باشد، اگر عمل مذکور برخلاف مقررات باشد، جایز نیست.

امانت دادن کتاب

س10. آیا امانت دادن یا امانت گرفتن یک کتاب از شخصی که آن کتاب را خریده جایز است؟ و یا منافات دارد با حقوق صاحب اثر؟

ج. اگر هنگام خرید شرط خاصی در میان نبوده، اشکالی ندارد.

سوزاندن کتاب هایی با اسماء متبرکه

س11. سوزاندن کتاب هایی که اسماء متبرکه و بسم الله دارد چه حکمی دارد ؟

ج. جواز سوزاندن آن ها مشکل است و اگر بی احترامی محسوب شود، جایز نیست.